

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه ریزی آموزشی

«طرح دوره مدیریت و رهبری در پرستاری سلامت جامعه»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: آموزش مدیریت پرستاری
عنوان درس: مدیریت و رهبری در عرصه های پرستاری
نوع و تعداد واحد: نظری- عملی (1 واحد نظری و 0/5 واحد کارآموزی)
نام مسؤول درس: دکتر امام زاده قاسمی
مدرس/ مدرسان: سرکارخانم ها توکل و دکتر امام زاده قاسمی
زمان: دوشنبه ها 3 - 1 (8 هفته اول ترم)
رشته و مقطع تحصیلی: ارشد سلامت جامعه دوره 35

اطلاعات مسؤول درس: دکتر امام زاده قاسمی

رتبه علمی: استادیار
رشته تخصصی: آموزش مدیریت پرستاری
محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی
تلفن تماس: 09122181842
نشانی پست الکترونیک: emamzade@tums.ac.ir

توصیف کلی درس:

در این درس با ارائه مقدمه ای بر اهمیت درس مدیریت پرستاری برای مقاطع ارشد پرستاری، مروری اجمالی بر تاریخچه، نظریه ها، اصول و وظایف مدیریت پرستاری خواهد شد، تا دانشجو با درک مبانی مدیریت پرستاری، اصول برنامه ریزی، مشکل گشایی و تصمیم گیری و همچنین مفاهیم تغییر، ارتباطات و انگیزش...، بتواند آموخته های خویش را در جهت بهبود کیفیت خدمات پرستاری و ارائه مدیریت و رهبری اثربخش برای دستیابی به مراقبت و پرستاری مطلوب در عرصه های مختلف سلامت بکار گیرد.

اهداف کلی/ محورهای توانمندی:

تسلط بر دانش مدیریت و رهبری پرستاری و کسب مهارت‌های حل مسائل مدیریتی و برنامه ریزی تغییر در جهت اداره اثربخش مراکز و سازمان های ارائه دهنده خدمات بهداشتی، درمانی و توانبخشی و دستیابی به کیفیت مطلوب در مراقبت های پرستاری.

اهداف اختصاصی/ زیرمحورهای هر توانمندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

1. مدیریت را تعریف و نقش مدیر در سازمان را بیان کند.
2. اهمیت مدیریت پرستاری با طرح یک مثال کاربردی ارائه دهد.
3. مختصری از تاریخچه شکل گیری مدیریت و تئوری های مربوطه را بیان کنند.
4. نقاط قوت و ضعف تئوری های مطرح در مدیریت را توضیح دهد.
5. اصول، وظایف و فرآیند مدیریت پرستاری را در قالب یک مدیر اثربخش پرستاری در مراکز بهداشتی توضیح دهند.
6. رهبری را تعریف و تفاوت های مدیریت و رهبری را بیان کند.
7. سبک های مختلف رهبری را با عطف بر نظریه اقتضاء در رهبری توضیح دهند.
8. مفهوم رهبری و شیوه ها، تئوری ها و روش های رهبری اثربخش را با ارائه مثالی در اداره اثربخش مراکز بهداشتی توضیح دهد.
9. انگیزش و عوامل موثر در ایجاد انگیزش را با ارائه یک مثال کاربردی توضیح دهد.
10. اهمیت و فرآیند ارتباط و عوامل موثر در برقراری یک ارتباط اثربخش را توضیح دهد.
11. برنامه ریزی، اهداف و فرآیند آن را توضیح دهد.
12. انواع برنامه ریزی را در حیطه های مختلف مدیریت شرح دهند.
13. مشکلگشایی را تعریف نموده و اصول و فرآیند آن را شرح دهند.

14. مفهوم تصمیم‌گیری، اصول و اهمیت آن را در فرآیند مشکل‌گشایی شرح دهند.
15. اصول مشکل‌گشایی، تصمیم‌گیری و مدیریت تغییر را برای حل یکی از مشکلات موجود در سیستم‌های بهداشتی، درمانی بکارگیرند.
16. اصل سازماندهی را تعریف و ویژگی‌های آن را نام ببرند.
17. ویژگی‌های سازمان‌های متمرکز، غیرمتمرکز، رسمی، غیررسمی و نمودار سازمانی را بیان کنند.
18. حیطه نظارت و عوامل موثر در تعیین حیطه نظارت را توضیح دهد.
19. اصول و مبانی اولیه در مدیریت بحران را شرح دهد.
20. کنترل، انواع و مراحل آن را توضیح دهد.
21. بودجه و بودجه‌بندی را تعریف کرده و انواع بودجه و عوامل موثر بر انجام یک بودجه‌بندی موفق را بیان کنند.
22. ارزشیابی عملکرد کارکنان پرستاری، اصول و اهداف آن را توضیح دهد.
23. بهسازی نیروی انسانی در پرستاری، اصول، انواع و شیوه‌های اجرای اثربخش آن را شرح دهد.
24. پیشنهادات خود را به عنوان یک مدیر پرستاری اثربخش، جهت دستیابی به کیفیت مطلوب در مدیریت مراکز بهداشتی-درمانی ارائه نماید.

✓ ترکیبی³

✓ حضوری

رویکرد آموزشی¹:
 مجازی²

روش‌های یاددهی-یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:
 رویکرد مجازی

کلاس وارونه

یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری اکتشافی هدایت شده

یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

رویکرد حضوری

سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

بحث در گروه‌های کوچک

ایفای نقش

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تایان)
- یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، شامل: در اختیار قرار دادن فایل‌های الکترونیک محتوای آموزشی، بصورت اسلایدهای صداگذاری شده، قبل از شروع مباحث کلاسی به دانشجویان و اداره کلاس بر مبنای محتوای آموزشی ارائه شده به شیوه حل مسئله، یا وارونه و یا بحث و گفتگو

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
1403/6/19 جلسه اول	معرفی و شرح درس، مفاهیم اولیه مدیریت و اهمیت آن برای پرستاری، تعریف مدیریت سازمان اصول، وظایف و فرآیند مدیریت تفاوت مدیریت و رهبری	بصورت مجازی	حضور فعال با طرح نظرات، سؤالات و انتظارات دانشجویان و مدرسین از درس مدیریت	دکتر امام زاده قاسمی
1403/6/26 جلسه دوم	برنامه ریزی و برنامه ریزی تغییر، مشکل‌گشایی و تصمیم‌گیری در پرستاری	بصورت حضوری به روش حل مسئله و نیز مجازی غیر همزمان، با استفاده از محتوای الکترونیک (اسلایدهای پاورپوینت و توضیحات صوتی ضبط شده بر هر اسلاید)	حضور فعال و مشارکت دانشجویان در ارائه مطالب و حل مسئله	دکتر امام زاده قاسمی
1403 /7/2 جلسه سوم	تاریخچه مدیریت و تئوری‌های مربوطه ...	بصورت حضوری و کار تیمی	حضور و مشارکت فعال در قالب کار تیمی (پاران در یادگیری)	سرکار خانم توکل
1403/7/9 جلسه چهارم	ارتباطات و انگیزش و اهمیت آن در مدیریت	بصورت ترکیبی (حضوری و مجازی)	حضور و مشارکت فعال در بحث و مطالعه فردی	سرکار خانم توکل
1403/7//16 جلسه پنجم	هدایت و رهبری سبک‌های رهبری و رهبری اثربخش	بصورت حضوری به روش کلاس وارونه (flipped classrom)	حضور فعال و مشارکت دانشجویان در ارائه محتوا و مثال‌های کاربردی در جهت تبیین	دکتر امام زاده قاسمی

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری/ تکالیف دانشجو	نام مدرس/ مدرسان
	بهسازی نیروی انسانی	و با استفاده از محتوای الکترونیک (اسلایدهای پاورپوینت و توضیحات صوتی ضبط شده بر هر اسلاید)	مفهوم رهبری و رهبری های اثربخش پرستاری در محیط های بالینی و ...	
1403/7/23 جلسه ششم	سازماندهی و ویژگی های آن	بصورت حضوری به روش سخنرانی	حضور فعال و مشارکت در بحث	سرکار خانم توکل
1403/7/30 جلسه هفتم	بودجه بندی و قوانین و مقررات انضباطی	بصورت حضوری و کار تیمی	حضور فعال و مشارکت دانشجویان در بحث و انجام کار تیمی	خانم توکل
1403/8/7 جلسه هشتم	ارزشیابی، کنترل کیفیت و حسابرسی مراقبت های پرستاری	بصورت حضوری ، به روش سخنرانی و پرسش و پاسخ	حضور فعال و مشارکت دانشجویان در جهت بکارگیری و اجرای اصول و مبانی ارزشیابی و کنترل کیفیت خدمات	دکتر امام زاده قاسمی

وظایف و انتظارات از دانشجو

1. مطالعه منابع و محتواهای آموزشی معرفی شده در سامانه نوید
2. حضور فعال در جلسات آموزشی حضوری به صورت ارائه باخوردهای مؤثر و پاسخ به سؤالات مطرح شده در طی جلسه
3. انجام تکالیف بارگذاری شده در نوید و آزمون ها در موعد مقرر.

روش ارزیابی دانشجو:

سهم ارزشیابی در نمره نهایی	معیارهای ارزشیابی
20%	1. حضور فعال و منظم در جلسات آموزشی (ارزیابی تکوینی)
30%	2. انجام تکالیف حین دوره (ارزیابی تکوینی)
30%	3. طراحی فرایند حل مسئله و برنامه ریزی تغییر (ارزیابی تکوینی و تراکمی)
20%	4. آزمون پایان دوره (ارزیابی تراکمی)

منابع:

- ایران نژاد پاریزی م ، ساسان گوهر پ ، سازمان و مدیریت از تئوری تا عمل
- رضائیان، علی، مبانی سازمان و مدیریت
- رضائیان ، علی، مدیریت رفتار سازمانی
- هرسی ، پال و بلانچارد ، کنت ، مدیریت منابع انسانی ، مترجم: قاسم کبیری
- هروآبادی شفیقه. مرباگی اکرم . اصول مدیریت خدمات پرستاری و مامایی
- هریس آ توماس، وضعیت آخر، ترجمه: اسماعیل فصیح
- هریس آ توماس، ماندن در وضعیت آخر، ترجمه: اسماعیل فصیح
- ...

- Huber, D.L. (2018) Leadership and nursing care management. 4th Ed. Elsevier, USA.
- Mariner Tomy, A. (2016) *Guide to nursing management and leadership*. 7th Ed. Mosby, USA.
- Marquis, B. L., Hustone, C.J. (2017) *Leadership roles and management functions in nursig*. 6th Ed. Lippicott, Williams & Wilkins, USA.
- Swansburg, R.J., Swansburg, R.C. (2018) Management and Leadership for Nurse Administrators. 4th Ed. Jones and Bartlett Publishers, USA.

